

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 13P/82/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4119202946
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Bezáková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2019:4119202946.1

Rozhodnutie

Okresný súd Nitra, sudkyňou Mgr. Zuzanou Bezákovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého E. R., nar. XX.XX.XXXX, t.č. umiestneného v Centre pre deti a rodiny Nitra, Dlhá ul. 179, Nitra na základe súdom nariadenej ústavnej starostlivosti, zastúpeného N. práce, sociálnych vecí a rodiny F., Štefánikova tr. 88 ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky L. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom R., R. XXX/XX a neuvedeného otca v konaní začatom z úradnej moci súdu vo veci obmedzenia výkonu rodičovských práv a povinností matke a ustanovenie opatrovníka pre maloleté dieťa, takto

rozhodol:

J. o b m e d z u j e matku maloletého E. R., nar. XX.XX.XXXX - L. R., nar. XX.XX.XXXX vo výkone rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletému dieťaťu v rozsahu zastupovania maloletého dieťaťa v konaní pred súdmi, notármi, inými štátnymi orgánmi, organizáciami, orgánmi štátnej správy a samosprávy, orgánmi činnými v trestnom konaní, zdravotníckymi zariadeniami a úradmi, školskými inštitúciami, bankovými inštitúciami.

J. u s t a n o v u j e maloletému E. R., nar. XX.XX.XXXX za opatrovníka Centrum pre deti a rodiny Nitra, Dlhá ul. 179, Nitra, ktorý bude maloletého zastupovať v rozsahu obmedzenia výkonu rodičovských práv a povinností u matky maloletého dieťaťa s tým, že bude oprávnený rozhodovať vo všetkých otázkach vzdelávania a prípravy na budúce povolanie, vo všetkých veciach vyžadujúcich súhlas zákonného zástupcu v rámci poskytovania zdravotnej, vzdelávacej a výchovnej starostlivosti, v založení osobných účtov a vkladných knižiek v banke a pri vybavovaní osobných a cestovných dokladov maloletému dieťaťu.

Opatrovník j e p o v i n n ý vykonávať svoju funkciu v záujme maloletého dieťaťa.

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 18.03.2019 bol Okresnému súdu Nitra doručený podnet Centra pre deti a rodiny Nitra, Dlhá ul. 179, Nitra na začatie konania vo veci obmedzenia výkonu rodičovských práv a povinností matky, L. R., nar. XX.XX.XXXX a ustanovenie opatrovníka maloletému E. R., nar. XX.XX.XXXX. V obsahu podnetu Centrum pre deti a rodiny Nitra opísal aktuálny stav pomerov na strane maloletého E., ktorý je na základe súdom nariadenej ústavnej starostlivosti umiestnený v Centre pre deti a rodiny Nitra, Dlhá ul. 179, Nitra, pričom matka napriek viacerým predchádzajúcim prísľubom neprejavila skutočný záujem o maloletého E.. E. sa t.č. nachádza na neznámom mieste, pravdepodobne vo Švédsku, kde odišla so svojím priateľom E. T.. Matka od obdobia október 2018 kontaktovala maloletého spolu s jeho sestrami F. a R. až jedenkrát, pričom od tej doby Centru pre deti a rodiny Nitra neposkytla na seba žiadny kontakt. Vzhľadom k tomu, že Centrum pre deti a rodiny Nitra zabezpečuje kompletnú starostlivosť o maloletého E. najmä v oblasti výchovy, vzdelávania, zdravotnej starostlivosti, cestovania a vybavovania príslušných vecí, navrhli ustanoviť maloletému E. opatrovníka, a to Centrum pre deti a rodiny Nitra, Dlhá ul. 179, Nitra. (1)

Na základe uvedeného podnetu Centra pre deti a rodiny Nitra Okresný súd Nitra začal konanie v tejto právnej veci, a to uznesením č. k. 13P/82/2019 - 5 zo dňa 01.04.2019. (2)

Na pojednávanie sa nedostavila matka maloletého, ktorá má vykázané doručenie predvolania dňom 01.05.2019 s poukazom na ustanovenie § 111 ods. 3 Civilného sporového poriadku. Na pojednávanie sa nedostavil ani zástupca Centra pre deti a rodiny Nitra, ktorý má riadne vykázané doručenie predvolania na pojednávanie dňom 03.04.2019. Svoju účasť na pojednávaní neospravedlnili, a preto súd v zmysle § 31 Civilného mimosporového poriadku pokračoval v konaní bez prítomnosti matky a zástupcu Centra pre deti a rodiny Nitra. (3)

Kolíznym opatrovníkom na pojednávaní uviedol, že súhlasí s tým, aby bola matka L. R. obmedzená vo výkone rodičovských práv k maloletému E. R. a to z dôvodu, že si riadne neplní svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv, resp. neplní si ich vôbec. Od 10/2018 nie je v žiadnom kontakte so svojim synom ako aj s ostatnými deťmi - R. a F. R., ktoré sú tiež v ústavnej starostlivosti rovnako ako E. v B. pre deti a rodiny Nitra. Záujem a kontakt matky do 10/2018 bol tiež sporadický, v priebehu troch rokov od umiestnenia detí matka navštívila deti len raz. S Centrom pre deti a rodiny Nitra nespolupracuje, a preto je aj potrebné v záujme maloletých detí ustanoviť opatrovníka, ktorý bude plniť povinnosti ako zákonný zástupca dieťaťa v situáciách, kde nie je možné nadviazať kontakt s matkou a kde je súhlas zákonného zástupcu nevyhnutý. Súdu predložili správu z pohovoru s maloletými deťmi, ktoré tento stav potvrdzujú. Sú v kontakte s Centrom pre deti a rodiny Nitra aj s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky. Centrum pre deti a rodiny Nitra súhlasí s tým, aby bol ustanovený do funkcie opatrovníka maloletým deťom s oprávneniami tak, ako žiadal v podanom podnete, ktorý súdu predložil. (4)

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom zástupcu kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s obsahom podnetu Centra pre deti a rodiny Nitra zo dňa 14.03.2019 a s obsahom nasledujúcich listinných dôkazov:

- uznesenie zo dňa 01.04.2019
- rodný list maloletého dieťaťa
- správa UPSVaR Nové Zámky zo dňa 28.01.2019
- správa z Centra pre deti a rodiny Nitra zo dňa 26.04.2019
- správa z pohovoru s maloletými deťmi
- pripojený spis Okresného súdu Nitra sp.zn. 11P/106/2015 a z neho rozsudok zo dňa 14.04.2016, sp.zn. 11P/119/2019

a zistil tento skutkový a právny stav: (5)

Maloletý E. R., nar. XX.XX.XXXX je dieťaťom matky L. R., nar. XX.XX.XXXX a nevedeného otca. S. Z. súdu F., č.k. XXP/XXX/XXXX - XX zo dňa XX.XX.XXXX bola nad maloletým E. R., nar. XX.XX.XXXX nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa má vykonávať v C. domove F., Dlhá ul. 179, Nitra (t.č. Centrum pre deti a rodiny Nitra, Dlhá ul. 179, Nitra) a zároveň súd zaviazal matku maloletého prispievať na jeho výživu minimálnym zákonným výživným. Dôvodom nariadenia ústavnej starostlivosti nad maloletým bola skutočnosť, že starostlivosť o maloletého nebolo možné zabezpečiť v domácom prostredí biologickej rodiny, výchova maloletého bola vážne ohrozená, keďže matke v tom čase v starostlivosti o maloletého bránila závažná prekážka v podobe jej zložitej sociálnej situácie. (6)

E. E. R., nar. XX.XX.XXXX je už od júla 2014 spolu so svojimi setrami R.: F., nar. XX.XX.XXXX a R., nar. XX.XX.XXXX umiestnený v profesionálnej rodine zamestnanca Centra pre deti a rodiny v Obci Branč. V auguste 2018 bola vykonaná Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, oddelenie SPODSK návšteva maloletého E. spolu s jeho sestrami v detskom domove (t.č. B. pre deti a rodiny), kde sa maloletý E. vyjadril, že sa má v profesionálnej rodine dobre, všetko je v poriadku, tešil sa, že sú prázdniny, chodili na výlety. Maloletý je v škole zadapovaný, správanie maloletého nevykazuje výrazné problémy. (7)

Z aktuálnej správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky z pohovoru s maloletým E. a jeho sestrami zo dňa XX.XX.XXXX vyplýva, že maloletý E. navštevuje 2. ročník W. školy v Ivanke pri Nitre. V škole vykazuje dobré študijné výsledky, má svoje mimoškolské záujmy, futbal a folklór. V profesionálnej rodine sa cíti dobre. So svojou biologickou matkou nie je v kontakte, maloletý má len vedomosť, že má

nevlastných súrodencov E. a R.. Posledný telefonický kontakt biologickej matky s E. bol realizovaný v októbri 2018, od toho času biologická matka maloletého nekontaktovala. (8)

Z psychologického hľadiska maloletý E. nadväzuje kontakt prihladnuc na jeho prežívanie. Zriedka sú u maloletého prítomné tendencie k úniku zo situácie, vyžaduje zadanie hraníc, na ktoré reaguje vzdorom. Maloletý vo vzťahu k svojej starej matke prejavuje pozitívne emócie, voči biologickej matke pociťuje sklamanie a hnev vyúsťujúce najmä z nedodržaných sľubov biologickej matky, L. R., nar. XX.XX.XXXX. (9)

Matka maloletého sa t.č. nachádza na bližšie neurčenom mieste vo Švédsku, kde je údajne so svojim priateľom E. T. E. sa o maloletého E. nezaujíma, nekontaktuje ho. Zo správy Centra pre deti a rodiny Nitra zo dňa 26.04.2019 vyplýva, že matka má nezodpovedné správanie, presne stanovené termíny stretnutí s maloletým E. a jeho sestrami F. a R. R. nariadenými zamestnancami Centra pre deti a rodiny Nitra v minulosti nedodržovala, kontaktovanie maloletých detí bolo v minulosti z jej strany len sporadické, na základe čoho možno vyvodíť nezaujem matky o plnenie si svojich rodičovských práv a povinností k jej maloletým deťom. Matka má okrem vyživovacej povinnosti k maloletému E., ďalšie tri vyživovacie povinnosti, a to k malotelej F. R. (r.XXXX), R. R. (r.XXXX) a R. T. (r. 2016). (10)

Podľa § 31 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. (11)

Podľa § 38 ods. 2 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. , ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd rodičom obmedzí výkon ich rodičovských práv, ak

- a) žijú trvalo neusporiadaným spôsobom života,
- b) svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností nevykonávajú vôbec, alebo
- c) nezabezpečujú výchovu maloletého dieťaťa. (12)

Podľa § 38 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí o obmedzení výkonu rodičovských práv podľa odseku 2 súd uvedie rozsah práv a povinností, na ktoré sa obmedzenie vzťahuje. (13)

Podľa § 39 ods. 3 Zákona o rodine, ak súd rozhodol o obmedzení výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k obidvom rodičom alebo k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu opatrovníka podľa § 60. (14)

Podľa § 39 ods. 4 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu nezaniká. (15)

Podľa § 60 ods. 1 Zákona o rodine, okrem prípadov podľa § 39 ods. 3 a § 57 ods. 4 súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka aj vtedy, ak je to potrebné z iných dôvodov a zároveň je to v záujme maloletého dieťaťa. (16)

Podľa § 61 ods. 1 Zákona o rodine, opatrovník je povinný vykonávať svoju funkciu v záujme maloletého dieťaťa. (17)

Podľa § 61 ods. 2 Zákona o rodine, súd vymedzí rozsah práv a povinností opatrovníka tak, aby bol splnený účel, na ktorý bol opatrovník ustanovený, a aby boli dostatočne chránené záujmy maloletého dieťaťa. (18)

Podľa § 52 Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. (19)

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že podnet Centra pre deti a rodiny Nitra, so sídlom Dlhá ul. 179, Nitra na obmedzenie výkonu rodičovských práv a povinností matky maloletého, L. R., nar. XX.XX.XXXX bol podaný dôvodne, nakoľko matka maloletého v zmysle § 38 ods. 2 písm. b), c) Zákona o rodine nevykonáva vôbec svoje rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k maloletému E. R., nar. XX.XX.XXXX a súčasne nezabezpečuje jeho výchovu. Maloletý je na základe nariadenej ústavnej starostlivosti umiestnený v Centre pre deti a rodiny Nitra, Dlhá ul. 179, Nitra. Starostlivosť o maloletého zabezpečuje profesionálna náhradná rodina. S poukazom na to, že sú splnené zákonné podmienky,

súd obmedzil matku maloletého vo výkone jej rodičovských práv v rozsahu zastupovania maloletého dieťaťa v konaní pred súdmi, notármi, inými štátnymi orgánmi, organizáciami, orgánmi štátnej správy a samosprávy, orgánmi činnými v trestnom konaní, zdravotníckymi zariadeniami a úradmi, školskými inštitúciami, bankovými inštitúciami. Inštitút obmedzenia výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletému dieťaťu predstavuje zásah do výkonu rodičovských práv a povinností, ku ktorému má súd prístup v odôvodnených prípadoch a v nevyhnutnej miere. V predmetnom konaní dospel súd k záveru, že obmedzenie matky v jej rodičovských právach a povinnostiach je v záujme maloletého E., nakoľko matka neprejavuje žiadny záujem o maloletého, o jeho starostlivosť, výchovu, čo potvrdzuje aj jej neusporiadaný spôsob života (t.č. sa matka nachádza na bližšie neurčenom mieste v zahraničí). Maloletý E. je vo veku povinnej školskej dochádzky, je potrebné mu zabezpečovať sústavnú zdravotnú starostlivosť a veci každodenného života, kedy sa v bežných situáciách vyžaduje práve spolupráca rodičov a príslušného zariadenia, inštitúcie. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ako aj to, že matka v súčasnosti nevykonáva žiadne zo svojich rodičovských práv a povinností k maloletému E., ani neprejavuje o vykonávanie rodičovských práv a povinností záujem, súd ju obmedzil vo výkone rodičovských práv a povinností v podstatných otázkach týkajúcich sa života maloletého. P. súd rozhodol o obmedzení rodičovských práv a povinností jediného rodiča maloletého, ustanovil maloletému E. opatrovníka v zmysle § 60 Zákona o rodine, a to Centrum pre deti a rodiny Nitra, Dlhá ul. 179, Nitra, ktorý bude maloletého E. zastupovať v rozsahu obmedzenia výkonu rodičovských práv a povinností matky maloletého dieťaťa s tým, že bude oprávnený rozhodovať vo všetkých otázkach vzdelávania a prípravy na budúce povolanie, vo všetkých veciach vyžadujúcich súhlas zákonného zástupcu v rámci poskytovania zdravotnej, vzdelávacej a výchovnej starostlivosti, v založení osobných účtov a vkladných knižiek v banke a pri vybavovaní osobných a cestovných dokladov maloletému dieťaťu, pričom opatrovník je povinný vykonávať svoju funkciu v záujme maloletého. (XX)

O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. (21)

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona.